
ARNAVUTLUK'TAKİ YEREL SEÇİMLER ÜZERİNE-17 MAYIS 2011

Erhan TÜRBEDAR

12.04.2009

Dr. Erhan Türbedar

TEPAV Dış Politika Analisti

AVİM, 17 Mayıs 2011

8 Mayıs 2011de Arnavutluk halkı seçimler için sandık başına gitti. Ülkenin içinde bulunduğu gergin siyasi ortamda yerel seçimler gerçekleştiği için, hem Arnavutlukta hem de Batılı ülkelerde bu seçimlere ilgi büyüktü. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatının raporuna göre, siyasi partilerin sorumsuz davranışına ve yüksek oranlı siyasi kutuplaşmaya rağmen, seçimler şeffaf bir ortamda gerçekleşti. Oyların sayım süreci de şeffaf oldu, ancak yavaş ilerledi. Başkent Tirana ilişkin kesin seçim sonuçları ise henüz açıklanmadı.

8 Mayıs yerel seçimlerinde Arnavutlukta iki büyük koalisyon yarıştı. İktidardaki Demokratik Parti 22 partiyle ve Başbakan Sali Berişanın liderliğinde Vatandaşlar İçin İttifak isimli sağ duruşlu koalisyonda yer aldı. Muhalefetteki Sosyalist Parti ise 23 partiyle ve Tiran Belediye Başkanı Edi Ramanın liderliğinde Gelecek İçin İttifak isimli sol duruşlu koalisyonu örgütlemişti. Yaklaşık bir haftalık gecikmeyle açıklanan seçim sonuçlarına göre, Vatandaşlar İçin İttifak ülke genelinde oyların yüzde 52,3ünü alarak, 140 bin oyluk bir farkla birinci oldu. Gelecek İçin İttifak ise oyların yüzde 42,7sini, oyların geri kalan yüzde 5ini de diğerleri kazandı.

Geçmişe dönük olarak bakıldığında, Sali Berişanın etrafında topladığı koalisyonların başarısının artış eğiliminde olduğu anlaşıyor. 2007de Berişanın koalisyonu 629.229 oy, 2009da 712.745 oy, 2011de ise 803.182 oy kazandı. Edi Ramanın örgütlediği koalisyonlar ise benzer başarıyı gösteremedi. Şöyle ki Ramanın koalisyonu 2007de kazandığı 575.069 oyu 2009da 688.748e yükseltmeyi başarmış ise de, 2011de oy oranı 663.408e geriledi.

2011 yerel seçim sonuçları Arnavutluk siyasi sahnesinin ezeli rakipleri Demokratik Parti ile Sosyalist Parti açısından değerlendirildiğinde, başarı tablosu daha farklı gözüküyor. Çünkü Gelecek İçin İttifakın oylarının yüzde 56,5inin Sosyalist Partiye, Vatandaşlar İçin İttifakın oylarının ise sadece 43,5inin Demokratik Partiye ait olduğu belirlendi. Bu rakamları dikkate alan bazı analizciler, 8 Mayıs yerel seçimlerinin asıl galibinin Sosyalist Parti olduğunun altını çizdi.

Bu yerel seçimlerin bir çeşit siyasi test niteliğinde olduğu söylenebilir. 2009da gerçekleşen parlamento seçimin şaibeli olduğunu iddia eden Sosyalist Parti, uzun süre parlamentonun çalışmalarını boykot etti, ayrıca erken seçim talebiyle protesto gösterileri ve açlık grevi düzenlemişti. Sosyalist Partinin 21 Ocak 2011 tarihli protesto gösterisi ise 4 kişinin hayatını

yitirmesiyle ve ÷lkedeki siyasi gerilimin iyice tırmanmasıyla sonuçlanmıştı. Yerel seçimde koalisyonunun elde ettiği zaferin ardından, Başbakan Berişanın bu sefer erken parlamento seçimine gidilmesini de kabul edebileceği düşün÷l÷yor. Nitekim koalisyonunun yerel seçimlerdeki başarısının belli olmasıyla birlikte, Beriřa bu seçimlerin bir çeşit halkoylaması olarak gör÷lebileceğini ve halkın hük÷metine ve reformlarına desteğini tazelediğini iddia etti.

8 Mayıs seçimlerinin sonuçlarına göre Vatandaşlar İçin İttifak 28 belediyeyi, Gelecek İçin İttifak ise 38 belediyeyi kontrol edecek. Başkent Tiranı kimin kontrol edeceği konusunda ise belirsizlik devam ediyor. Tiranın 11 ilçesi içinden 7sini Vatandaşlar İçin İttifakın adayları kazanmış olmakla birlikte, Tiran belediye başkanlığının galibi henüz netlik kazanmadı. Normalde Ramanın 10 oy farkıyla rakibi Lulzim Bashanın önünde olduğu açıklanmıştı. Ancak gelen itirazlar üzerine Tiran belediye başkanlığına ilişkin oylar yeniden sayılmaya başlandı. Bunun paralelinde, bazı oy pusulalarının düzgün kullanılmış olmasına rağmen, yanlış kutulara atıldığı için ilk sayım esnasında geçersiz sayıldığı açıklandı. Oysa Arnavutluk seçim kanunu bu tür durumlar için net ifadeler içermiyor. ABDnin Tirandaki büyükelçisi Alexander A. Arvizu, yanlış kutulara atılan oyların halkın iradesini yansıttığını belirterek sayılmalarını önerdi. Bu konuda son söz söyleme hakkı ise Merkez Seçim Komisyonundadır. 2007 yılındaki yerel seçimlerde Demokratik Partinin bir adayı 5 oy farkıyla İşkodraya bağlı Temal belediyesini kazanmıştı. Yapılan itiraz sonucunda ise Merkez Seçim Komisyonu yanlış sandıklara atılmış pusulaları da dikkate almış ve Sosyalist Partinin adayını Temal belediyesinin galibi olarak ilan etmişti. 2007deki bu olayın, Tiran belediyesi için de emsal teşkil edip etmeyeceği belirsizliğini koruyor. Sali Beriřa, Merkez Seçim Komisyonunun Tirana ilişkin kararı ne olursa olsun, sonucu kabul edeceğini açıkladı. Ne var ki Edi Rama, aleyhine bir sonucun açıklanması durumunda, Merkez Seçim Komisyonunun hük÷metin kontrolünde olduğunu ileri sürerek ÷lkeyi yeni bir siyasi gerginliğe sür÷kleyebilir.

Kaynak/Source: